

OSNOVNA ŠOLA PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE

NAČRT ŠOLSKIH POTI*

1. del

Šolsko leto 2016/2017

Sodelovali:

Boštjan ŠKULJ – SPVCP Velike Lašče
Bojan NOVAK – OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče
Marjan CIMPRIČ – Policijska postaja Ribnica
Marija IVANC ČAMPA – Občina Velike Lašče

Ravnateljica:

mag. Metoda KOLAR

* Ta verzija načrta še ni dokončna. Do 16. 9. 2016 se bo dodalo še nekaj vsebin in takrat bo objavljena končna verzija načrta.

UVOD

Načrt šolskih poti je nastal na temelju nekdanjega Prometno – varnostnega načrta in novih smernic šolskih poti, ki jih je izdala Javna agencija RS za varnost prometa.

Načrt je po novih smernicah dovolj pregleden, predvsem pa uporaben pripomoček za varno pot v šolo.

načrt je namenjen staršem, učenkam in učencem ter učiteljicam, učiteljem in drugim strokovnim delavcem v pomoč pri prometni vzgoji šoloobveznih otrok. Z njim nikakor ne prenašamo odgovornosti v prometu na šolo in njene delavce, ampak je varnost otrok v prometu še vedno del starševske odgovornosti. Za prometno varnost učencev so dolžni skrbeti starši, učitelji, policisti, učenci pa so dolžni ravnati v skladu s pravili. Starši s svojim ravnanjem vplivajo na vzgojo otrok tudi v prometu, saj imajo otroci odrasle za vzor in jih posnemajo. S skupnimi močmi lahko tako prispevamo k boljši varnosti vseh naših otrok, vključenih v promet.

SPLOŠNE INFORMACIJE O ŠOLI IN DOLOČITEV ŠOLSKEGA OKOLIŠA

Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče sestavljajo centralna šola v Velikih Laščah (Šolska ulica 11) ter dve podružnični šoli (PŠ Turjak in PŠ Rob).

V centralno šolo, katere okoliš zajema 88 naselij v občini Velike Lašče, je v šolskem letu 2016/2017 vključeno 398 otrok, organiziranih v 16 oddelkov ter 5 oddelkov podaljšanega bivanja.

Na PŠ Turjak so trije oddelki, 1 oddelek podaljšanega bivanja in 1 oddelek vrtca.

Na PŠ Rob sta dva oddelka. Na Karlovinci je v prostorih nekdanje podružnične šole vrtec. Zaradi povezanosti programa šole in vrtca vključujemo v ta načrt tudi lokacijo na Karlovinci.

Od vseh vključenih otrok je 87% (346) vozačev (učence do šolskih vrat pripeljejo vozniki kombijev in šolski avtobus iz 66 naselij). Preostalih 13% (52) učencev pride do šole peš ali pa jih do centralne ali do podružnične šole vozijo starši. Uporaba koles, koles z motorji, motorjev in drugih prevoznih sredstev je za učence iz varnostnih razlogov prepovedana.

OPREDELITEV OSREDNJIH CILJEV IN NAMEN NAČRTA

Osrednji cilj načrta je izboljšanje prometne varnosti na šolskih poteh. Želimo si, da na poti v šolo in iz nje v letošnjem šolskem letu ne bi bilo nobenega poškodovanega šolarja ali drugega udeleženca.

Z načrtom smo povezali vse organizacije in posameznike, ki so odgovorni za pripravo varnih poti v šolo. Aktivno smo sodelovali z Občino Velike Lašče, Svetom za preventivo Občine Velike Lašče, Policijsko postajo Ribnica in Medobčinskim inšpektoratom Ribnica.

Pri oblikovanju šolskih prevozov so zaradi zahtevne logistike prevozov sodelovali vsi vozniki, ki bodo učence vozili v šolo in iz nje.

ANALIZA STANJA ŠOLSKIH POTI IN PROMETNE VARNOSTI

Promet v Velikih Laščah in okolici v veliki meri zaznamuje magistralna cesta G2-106 Ljubljana – Kočevje. Na magistralno cesto se priključujejo številne ceste nižjega ranga. Magistralna cesta poteka skozi dve od treh šol v občini (centralna šola v Velikih Laščah in podružnična na Turjaku).

V juniju 2016 je bila v šoli izvedena anketa, s katero smo učence in njihove starše vprašali po njihovem pogledu na varne šolske poti. Prejeli smo kar 263 anket, kar je skoraj 75%.

Rezultati ankete:

Večina otrok se v šolo in iz nje pripelje s šolskimi prevozi. Večji odstotek je pri vožnjah domov, medtem ko zjutraj veliko staršev svoje otroke pripelje v šolo, kljub temu, da imajo učenci organiziran šolski prevoz.

Otroci in starši so kot največji problem izpostavili pomanjkanje ustreznih površin za pešce in kolesarje ter preveliko hitrost voznikov.

Imeli so pripombe na prometni režim na Šolski ulici v Velikih Laščah. Nekaj pripomb je bilo izraženih tudi na neustrezno označena avtobusna postajališča.

Nekaj pa je bilo tudi pobud za izgradnjo več pločnikov in postavitve več luči javne razsvetljave.

Rezultate ankete smo vključili v letošnjo pripravo šolskih poti. Označilo se je večino avtobusnih postajališč, za naslednje proračunsko leto pa se predvideva razširitev Šolske ulice in izboljšanje prometnega režima na njej. Tudi ostale pobude bo obravnaval Svet za preventivo Občine Velike Lašče.

PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Na šoli se zavedamo pomena preventivnega delovanja pri zagotavljanju prometne varnosti.

Prometna vzgoja je vključena v pouk, vključujemo pa jo tudi v ostale šolske dejavnosti, kjer je to mogoče. Poseben poudarek pa ji dajemo v vsebini ur oddelčne skupnosti.

Za seznanitev z varnim obnašanjem pri prihodu in odhodu učencev so odgovorni predvsem razredniki in izvajalci kolesarskih izpitov.

Razredniki so učence dolžni seznaniti:

- z načrtom šolskih poti,
- s pomenom varnostne opreme - dobro vidna obleka in obutev, svetlobne nalepke, odsevni trakovi na in na šolskih torbica, rumene rutice za prvošolce,
- s kulturnim vedenjem in z etiko v prometu (hoja po pločnikih, kjer ni pločnikov, pa po levi strani ceste, prečkanje cestišč na prehodih in izven prehodov, strpnost v prometu,...),
- z ostalimi vsebinami prometne vzgoje in preventive pred nasrečami.

Na razredni stopnji (zlasti v prvi triadi) učitelji vsakodnevno opozarjajo učence na pravilno in varno pot v šolo oziroma vračanje domov. Učenci teh razredov z razredničarko obhodijo poti učencev v šolo, v ostalih razredih pa se pogovorijo o poti v šolo.

Na predmetni stopnji prva razredna ura v šolskem letu vsebuje tudi prometno-vzgojno problematiko. To tematiko razredniki pozneje po potrebi ponovijo.

Prometno problematiko morajo vsebovati prvi roditeljski sestanki v šolskem letu v vseh razredih.

Na roditeljskih sestankih razredniki z načrtom šolskih poti seznanijo starše in jih opozorijo na njihovo vlogo pri vzgoji otrok v prometu. Niso samo šola in učitelji tisti, ki vzgajajo in izobražujejo, so tudi starši, ki s svojim ravnanjem dajejo zgled svojim otrokom pri obnašanju v prometu.

Šola se vsako leto vključuje v številne preventivne akcije na nacionalnem nivoju (Bodi viden, bodi previden, Jumicar, projekt Pasavček ipd).

Vsako leto je prva dva tedna v septembru organizirano varstvo odrasle osebe pri prehodu čez magistralno cesto pri gostilni Pri Kuklju. Sodelujejo učitelji in člani društva upokoencev.

Vzgojno-preventivna vsebina za šolarje – pešce:

Šolar – pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrt šolskih poti opredeli varnejše poti do šole in poudari nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.

Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru, če v bližini ni prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).

Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti bližajočim se vozilom. Ko se ta ustavijo, lahko šolar prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.

Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.

Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih nižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

Vzgojno-preventivna vsebina za šolarje – potnike oziroma vozače:

Nekatere šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobilom. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren

otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma za stare od 3 do 12 let.

Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

Učenci, ki se vozijo s šolskim avtobusom ali kombijem, morajo upoštevati pravila obnašanja na vozilu in tudi pravila čakanja na postajališčih šolskega avtobusa oziroma kombija.

V pravilih šolskega reda imamo opredeljeno nekaj pravil obnašanja v šolskem vozilu:

Pred vstopanjem v vozilo se ne prerivamo.

Vstopamo in izstopamo drug za drugim.

Med vožnjo sedimo, ne kričimo in ne uničujemo inventarja, pazimo na čistočo vozila.

V vozilu smo obvezno privezani z varnostnim pasom.

Upoštevamo navodila voznikov ali spremljajočih pedagoških delavcev.

V primeru avtobusnih prevozov na ekskurzijo, dneve dejavnosti, šolo v naravi ... učenci vstopajo in izstopajo samo na začetni, oz. končni postaji – pred šolo.

V primeru avtobusnih prevozov na ekskurzijo, dneve dejavnosti, šolo v naravi ...so spremljevalci enakomerno razporejeni po avtobusu in skrbijo za red in disciplino med vožnjo.

Učenci morajo skupaj s starši izbrati in preizkusiti najvarnejšo pot do postajališča šolskega avtobusa oziroma kombija ter razmisliti o pravilnem in odgovornem ravnanju pešca v cestnem prometu. Pri tem ne smemo pozabiti na vidnost pešca – šolarja (svetla oblačila, ustrezno nameščena odsevna telesa).

Šolarji naj pričakajo avtobus ali kombi na posebej označenem postajališču.

Kasneje v dokumenta je naveden vozni red vseh šolskih prevoznikov.

Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov otrok, in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci opazujejo naše ravnanje in ga skušajo posnemati, zato je vloga staršev pri vzgoji otroka za pravilno ravnanje v cestnem prometu izrednega pomena.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.